

Az Országos Erdészeti Egyesület első közgyűlése a saját székházában – 1886

Jubiláltunk! Háromszoros ünnepet ültünk! Huszonöt éves pályafutását fejezte be a jelen hónappal szaklapunk, az „Erdészeti Lapok”, miután 1861. december havában látott napvilágot annak első, 1862. évi januáriusi füzeté. Húsz éve annak, hogy egyletünk Országos Erdészeti Egyesület név alatt 1866. december 9. napján megalakult. Első közgyűlésünket tartottuk meg saját házukban. Házi úrrá lettünk Budapesten. Ez pedig valami. Ezzel nem minden egyesület dicsekedhetik.

Tekintsünk vissza múltunkra. Mi volt a magyar erdészet 25 év előtt? Semmi. Voltak ugyan magyar erdők, de azok sorsát idegen nép intézte. A hatalom emberei tagadták annak lehetőségét, hogy az erdőkezeléshez magyar ember is értsen, hogy arról magyar nyelven beszélni, írni lehessen. Ennek azután meg is volt az a következménye, hogy a magyar földbirtokos nem sokat tartott erdejéről s legtöbbször becsülte annak használatából a legelőt, a makkot, meg a gubicsot.

Ha ily szomorúan állott is a magyar erdészet sorsa, még is léteztek már magyar erdészek is. Hogy is lehetett volna az, hogy a magyar földművelés ezen fontos ága nem talált volna saját nemzete gyermekei között művelőkre; hogy a magasztos, a nagyszerű, a szép erdő nem vonzott volna magához magyart!

Igen is, léteztek magyar erdészek, olyanok, kiknek kebelét lángoló hazaszeretet töltte be, s ezek igen helyesen első feladatuknak azt tartották, hogy meg kell mutatni, miszerint az erdőről s annak gazdasági kezeléséről magyar nyelven beszélni, írni lehet, és hogy a magyar földbirtokos, ha nemzete édes nyelvén szólának hozzá, megérti a beszédet és nem csak érdeklődni fog erdejéért, hanem tenni is.

Ez a meggyőződés volt szülője egy negyed század előtt az „Erdészeti Lapoknak”; ez hozta létre az Országos Erdészeti Egyesületet; a magyar földbirtokos osztály pedig megértette az erdészek nyelvét, hozzájárult alapítványával egyesületünk vagyoni erősödéséhez, a törvényhozás meghozta az erdőtörvényt, a kormány végrehajtotta azt, s íme mostanában kinek jutna eszébe kérdést tenni az iránt, hogy létezik-e magyar erdészet?! Nemcsak létezik, de versenyre áll ki bátran Európa többi országainak erdészetiével.

A múltaknak emléke, a diadalmas küzdelem üdvös eredményeinek tudata s ez a büszke önérzet hoztak össze f. é. december havának 12-én annyi erdészt az Országos Erdészeti Egyesület székházába, hogy a nagyterem alig bírta azokat foglalni magába. Ünnep volt e nap nekünk magyar erdészeknek, mely után az öregebbek, a lefolyt küzdelmekben résztvetteknek szíve sóvárogva várt annyi éven át, s a melyre örömmel és büszkén fog visszaemlékezni a jelen volt fiatalabb nemzedék. Az egyesület székháza az Alkotmány- és Honvéd-utca sarkán áll a Lipótvárosban, az Új-Épületen túl. Most még azt lehet mondani: távol van a város szívtől; de ha felépül az Országháza, eltakarodik az Új-Épület: pa-

lotasorok fogják körülvenni, s a főváros legélénkebb, legjelentékenyebb pontjainak egyike lesz a vidék, a hol áll.

Az épület három emeletes, csinosan és sajátzserui stílusban épült palota, melynek már külseje elárulja hivatását. Kapuja felett Diana és a favágó szobra jelképezik a munkát, s a testet és lelket edző vadászatot, melyekből bár mindig bőven jutna osztályrészül az utóbbi a jó erdésznek az előbbi fáradalmi után.

A második emeleten vannak az egyesület helyiségei: középen a közgyűlési terem, balra a kisterem a választmányi ülések számára és mellette az elnöki szoba, jobbra a szakbeli alelnökök és a titkári hivatalnak 3 szobája. A termék, a szobák egyszerűen, nemesen vannak díszítve és berendezve, s majd ha egyszer jeleseink arcképei fogják a falakat borítani, szakunknak méltó pantheonja leend.

Százhuszat meghaladó férfiúból álló díszes társaság jelent meg a közgyűlési teremben e hó 12-én s nem volt senki, aki örömmel nem szemlélte volna a szép termeket s szívében hálával nem lett volna eltelve azok iránt, akik azok létrehozásán oly fáradhatlanul és oly célirányosan buzgólkodának. Akik adakoztak, alapítottak, gyűjtöttek s az építkezést vezették.

A kegyelet adójának lerovására való pillanat volt ez. Föl is lett használva. Mielőtt a közgyűlés megnyílt volna, az „Erdészeti La-

pok” szerkesztőjének szobájában a kir. erdőfelügyelő szép számú csoportja jelent meg, s a szerkesztőt egy küldöttség meghíván, Illés Nándor m. kir. főerdőtáncsos következő beszédet intézte hozzá:

„Kedves Barátom! A kir. erdőfelügyelői intézmény legkésőbbi szülője a magyar erdészettnek. Midőn a magyar törvényhozás létrehozására megadta szavazatát, különös gondoskodásáról tett bizonyosságot, mert törvényeink között alig találhatjuk párját oly intézkedésnek, amely valamely speciális törvény végrehajtására külön személyzetről gondoskodnék.

Nem könnyen ment az ily mindnyájunk által jónak ismert intézmény létesítését elérni. Hosszas küzdelem által lehetett azt csak foganatosítani s ezen küzdelemből neked, mint az „Erdészeti Lapok” szerkesztőjének is jó rész jutott ki.

Nem volt azonban elegendő a törvényt elnyerni; végre is kellett azt hajtani, be kellett azt vezetni az életbe. Hogy ez úgy történt, amint működni látjuk, azt tapintatos és bölcs vezetésednek köszönhetjük. A nemzetnek, a törvényhozásnak az erdészet ügye számára megnyerése, valamint a törvény czélszerű foganatosításáért folytatott küzdelem leghatósabb eszköze a toll volt, melyet úgy mint az „Erdészeti Lapok” szerkesztője, mint állami hivatalnok egyiránt kitűnő ügyességgel kezeltél.

Ezen tollat megörökíteni kívántuk mi, az előttd megjelent királyi erdőfelügyelő testület képviseletében, amelynek létrehozása, valamint szervezése legsajátosabb érdemed.

Ennek okából nyújtom át most neked ezen tollat azon kéréssel, hogy azt őszinte tiszteletünk, barátságunk, ragaszkodásunk és írói érdemed elismerése jelül elfogadni szíveskedjél, s azon óhajással, hogy azt számos évig erdészetiünk javára és dicsőségére az eddig tapasztalt módon használjad.”

Bedő őszinte köszönettel fogadta az ajándékot s körül-belől következőleg válaszolt: *„Kedves Barátim! Azt, amit szakunk érdekében tettem, tennem kellett a szakunk iránti ügybuzgalom és lelkesedés hatása folytán, amely táplálékát leginkább azon körülményben találta, hogy szaktársaim inteniómat megérteni, s engem a küzdelemben mindenkor támogatni, velem a síkra kiszállani mindenkor készek valónak.*

Ezen buzgalom, ezen lelkesedés ma csak úgy lángol keblemben, mint lángolt fiatal koromban, mikor pályánkra léptem és annak érdekeiért küzdeni kezdettem. Köszönöm szíves megemlékezéseket s legyetek meggyőződve, hogy e tollat látva, új erőt fogok érezni magamban a további küzdelemre azon nehéz pályán, a melyre a sors állított.”

A toll aranyból készült s lúdtoll alakú, szárnyán ezüsből tölgy ágacska látható makkokkal. Szárán következő felirat olvasható: Bedő Albertnek. Az „Erdészeti Lapok” szerkesztőjének. A kir. erdőfelügyelőség tagjai 1886. december 12.”

Nem sokára azután, hogy ezek megtörténtek, kezdetét vette a közgyűlés. Nem szándékozom annak részletes leírását adni; részletesebben és pontosabban megtalálja azt a t. olvasó a közgyűlés jegyzőkönyvében. Inkább feladatommak tartom foglalkozni az általános benyomásokkal és azon dolgok előadásával, melyekről a jegyzőkönyvek nem szoktak megemlékezni.

Ismert dolog az, hogy a tavalyi közgyűlés alkalmával többen azon óhajításukat fejezték ki, hogy a jubiláris ünnepély nagyobb dísszel ünnepeltessék meg és Rucska a Tivadar kir. főerdőfelügyelő indítványára tanácskozás tartatott, a mely a jelzett célra bizottságot küldött ki, felhatalmazván azt a teendőkre nézve.

A bizottság a nervum rerum gerendarum beszerzésére gyűjtést indított meg és sokat tanácskozott afelett, hogy mi módon tehetne legjobban eleget a ráruházott megbízásnak. Kezdetben az volt a terv, hogy az egyesületnek létrehozása és megerősödése körül legtöbb érdemet szerzett férfiak arcképei festessenek le a közgyűlési terem számára.

Később azon nézet nyert többséget, hogy az eddigi példák után indulva, humanus alapítvány tétessék. Hogy a bizottság ezen elhatározásával a szeptember fején találta, semmi sem bizonyítja jobban, mint a gyűjtés eredménye.

A bizottság elnöke, Rónai Antal m. k. főerdőtanácsos majdnem 12.000 forintól szóló alapítványi tőkét jelenthetett be, s az még a közgyűlésen magán kikerekedett, a nevezett összegre. Az alapítványi célja, amint az a jegyzőkönyvből látható, oly szülők jól tanuló gyermekei számára is lehetővé tenni az erdészeti szakban való kiképzést, a kik különben szegénységüknél fogva valamely állami ösztöndíj elnyerésének reménye fejében az akadémiára nem mehetnének. Az alapítvány két e célra szolgáló ösztöndíj adományozását teszi lehetővé. Kívánható ennél díszesebb megünneplése 25 éves működésünknek!?

Az „igen” fényes betűkkel odaírva ott ragyogott a jelenlevők arcán; de senki sem adott oly élénk kifejezést örömeinek nagyérdemű elnöküknél. *„Ezen pénzszegény időben, ily szerény körben, oly szép összeget, ily rövid idő alatt összehozni: nagy lelkesedésre, nagy erőre, nagy összetartásra vall; dicsőségére válik a magyar erdészeknek.”*

Szép szavak! Jól esnek, mert igazak, mert szívből jöttek. Sok érdemei vannak elnöküknél; szigorú, józan gondolkozása és törhetlen erélye, sokat használt már egyesületünknek, és az összes magyar erdészek hódolatát vívta ki; de az ily szavak szeretetet ébresztenek.

Az alapítvány egyesületünk egyik legkiválóbb és érdemekben leggazdagabb férfiának nevére lett keresztelve: Bedő-alap. Bedő érdemeit taglalni fölöslegesnek tartom: egyrészt általáno-

san ismeretesek azok, másrészt pedig az nem ide, hanem a magyar erdészet történetének lapjaira tartozik.

Azt azonban még is kiemelendőnek tartom, hogy valamint az erdészek közül Divald volt az, ki a „magyarnak” nevezett Erdészeti Egyesületet összerombolta és a mostani Országos Erdészeti Egyesület létrejöttelét előkészítette; Wagner az irodalmat megalapította: úgy ismét Bedő volt az, a ki azt felépítette, vagyoniilag megerősítette és fejlesztette.

Ezen három erdész, gróf Keglevich Béla és gróf Tisza Lajos erdőbirtokosok pedig, mint elnökök, azok, kiknek a magyar erdészet mai napig a legtöbb hálával tartozik. Ezen tények igazsága igazolja az alapítvány nevének megválasztását. Valóban semmi sem örökítheti meg jeleseink nevét jobban a jótékony alapítványoknál!

Messze tértem el sajátképpen feladatomtól, a közgyűlés történetének leírásától. A szíves olvasó azonban elnéző lesz irántam, ha meggondolja, hogy oly dolgokról emlékezem meg, amelyek mindnyájunkat érdekelnek, s mint ilyenek, soha sem lehetnek fölöslegesek, unalmasak. A közgyűlés hosszan tartott ugyan, de annyi fontos és érdekes tárgya volt, hogy észre se vettük az idő rohanását.

Már elmúlt egy óra, mikor szétszözlöttünk, hogy újra összegyűljünk a Fróner szállóban. Alig bírt annak nagyterme mindnyájunkat befogadni. Még az ablakmélyedésekbe is asztalkákat kellett felállítani. Nagyszámú és díszes közönség jelent meg ott. Jelen volt nagyérdemű elnökünk grf. Tisza Lajos a két alelnökkel, Bedő Albert orsz. főerdőmesterrel és br. Bánffy Dezsővel, Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód megyék főispánjával, erdészeti kormánybiztossal, akinek nem legkisebb érdeme az, hogy az erdőtvényt legelső hajtotta végre megfelelően Szolnok-Doboka megyében.

Jelen volt egyesületünk előbbi elnöke grf. Keglevich Béla, számos erdőbirtokos, városi küldött, szakunk előkelőségei és nagyszámú szaktársak.

A felköszöntök sorát az elnök, grf. Tisza Lajos nyitotta meg a legelső magyar emberre, a királyra és legmagasabb családjára. Ezután hosszú sora következett a felköszöntéseknek legnevezetesebb, legérdeműsőbb férfiainkra. Kár, hogy nem volt gyorsíró, aki a szép mondásokat megörökítette volna. Szépen, úgy szólva parlamenti stílusban voltak azok elmondva, bizonyosságot téve arról, hogy a lelkesedés mellett szaktársainknál nem hiányzik a kellő higgadság.

Társadalmi műveltségünknek hathatós bizonyítványa ez, a vendégsereg lehetőleg vegyesen helyezkedett el az asztaloknál; ennek következménye az volt, hogy nem hiányzott a derű, a vidámság. Elnökünk maga látszólag jól érezte magát közhitünk; jó sokáig tisztelvé meg jelenlétével. Már öreg este volt, mikor a társaság szétszözlött, viszontlátásra a jövő évben Körömczban. Szép vidéken, szép erdőben fogjuk jövő évben viszontlátani egymást. Adja Isten, hogy minél többen jelenhessünk meg ott és szemlélhessük a magyar erdészet gyarapodását.

Forrás: *Erdészeti Lapok, 1886 december*